

Ἡ πολιτικὴ κρίση καὶ ἡ οἰκονομικὴ σταθερότητα

Ἡ παρατεινόμενη πολιτικὴ κρίση εἶχε ἄμεσο ἀντίχτυπο στὴν ἐλληνικὴ οἰκονομία. Σύμφωνα μὲ τὰ τελευταῖα στοιχεῖα, ἡ κυκλοφορία τῶν τραπεζογραμμάτων ἐσημείωσε ἀνησυχητικὴ αὔξηση, οἱ καταθέσεις ἐμειώθηκαν, ἐνῶ, ἀντίθετα, μεγάλωσε ἡ ζήτηση χρυσῶν λιρῶν, οἱ τιμὲς ἀνεβαίνουν, ἐνῶ παρουσιάζεται ἀκινητοποίηση τῶν μισθῶν καὶ τῶν ἡμερομισθίων. Στὶς συναλλαγὰς παρουσιάζεται μίαν κάθετη κάμψη.

Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρό, ὅταν ἦταν στὴν ἐξουσία ἡ Κυβέρνηση τοῦ Κέντρου, ὁ Τύπος καὶ τὰ κάθε εἶδους ὄργανα τῆς Δεξιᾶς ἐκφράζανε τὴν ἀνησυχία τους γιὰ τὴν οἰκονομικὴ σταθερότητα. Τὰ «Σύγχρονα Θέματα» ἔκριναν μὲ ἀντικειμενικότητα ἀλλὰ καὶ αὐστηρότητα τὴν οἰκονομικὴ πολιτικὴ τῆς Ἑνώσεως Κέντρου. Αὐτὴ ἡ στάση μας ἀκριβῶς, μᾶς δίνει τὸ δικαίωμα νὰ τονίσουμε σήμερα τὴν κάποια βελτίωση ποὺ εἶχε ἐπιτευχθεῖ, παρὰ τὶς ταλαντεύσεις, τὶς παλινδρομήσεις καὶ τὶς ὑποχωρήσεις. Ὅμως οἱ κύκλοι ἐκεῖνοι ποὺ «ἀνησυχοῦσαν», γιὰ τὸ φοβόντουσαν ὅχι γιὰ τὴν οἰκονομικὴ σταθερότητα ἀλλὰ γιὰ τὴ διατήρηση ὅλων τῶν προνομίων τους, τώρα ἀδιαφοροῦν τελείως ἂν μὲ τὴ συμπεριφορά τους ἀπειλοῦν νὰ ρίξουν τὴν ἐλληνικὴ οἰκονομία στὸ χάος. *Après quoi le deluge*, ἔλεγε ὁ Λουδοβίκος ΙΕ΄ τῆς Γαλλίας. Προτιμοῦν νὰ καταστραφεῖ ἡ ἐλληνικὴ οἰκονομία παρὰ νὰ τὴ δοῦν νὰ ἀναπτύσσεται μὲ κάποιο περιορισμὸ τῶν ἀπίθανων κερδῶν τους. Αὐτὴ ἡ πλευρὰ τοῦ προβλήματος εἶναι πολὺ διαφωτιστικὴ γιὰ τὸν «πατριωτισμὸ» ὀρισμένων κύκλων, ποὺ τοὺς κατονόμασε ὁ κ. Γ. Παπανδρέου στὸ λόγο του τῆς Λάρισας.

Στὸ ὕψος τῶν περιστάσεων

Ἡ πρόσφατη πολιτικὴ κρίση ἔθεσε τὸν κάθε σκεπτόμενο Ἕλληνα μπροστὰ στὸ ἀμείλικτο δίλημμα: νὰ δεχθεῖ νὰ γίνεῖ ἀνδράποδο σὲ δυνάμεις ποὺ θέλουν νὰ ἐπιβάλουν ἱστορικὰ καταδικασμένες μορφές διακυβέρνησης, ἢ νὰ ἐνταχθεῖ ἐνεργητικὰ στὶς δυνάμεις ποὺ προασπίζουν τὴ Δημοκρατία σὲ τοῦτο τὸν τόπο;

Ὁ ἐλληνικὸς λαὸς ἀποδείχτηκε ἄξιος τῶν ἐθνικοδημοκρατικῶν του παραδόσεων καὶ ἄξιος τῆς παρούσας ἱστορικῆς στιγμῆς. Μαζὶ μ' αὐτόν, καὶ στὴν πρώτη γραμμῇ, βρέθηκε καὶ ἡ τεράστια πλειοψηφία τῶν Ἑλλήνων ἐπιστημόνων. Μὲ

ἄρθρα, μὲ μελέτες, μὲ γνωματεύσεις, μὲ δημοσιεύσεις, μὲ ὁμιλίες, οἱ Ἕλληνες ἐπιστήμονες βοήθησαν νὰ φωτιστεῖ ἡ οὐσία τῆς σημερινῆς κρίσης. Μαζὶ μ' αὐτὸ οἱ ἴδιοι ὀργάνωσαν συγκεντρώσεις κ' οἱ ἴδιοι βρέθηκαν στὶς πρώτες γραμμὲς τῶν μεγάλων λαϊκῶν κινητοποιήσεων τούτων τῶν παραγμένων ἡμερῶν.

Ἡ Ἑνωσις Δημοκρατικῶν Δικηγόρων Ἑλλάδος, ὁ Σύνδεσμος Ἑλλήνων Δημοκρατικῶν Νομικῶν, ἡ Ἑνωσις Δημοκρατικῶν Ἐκπαιδευτικῶν, ἡ Κίνησις Ἱατρῶν γιὰ τὴ Δημοκρατία, ἡ Κίνησις Δημοκρατικῶν Πτυχιούχων Παντείου, ἡ Πανελληνίος Ἑνωσις Νέων Ἐπιστημόνων, ἡ Ἑνωσις Δημοκρατικῶν Γεωπόνων, ἡ Ἑνωσις Δημοκρατικῶν Διπλωματούχων ΕΜΠ, ἡ Ἑνωσις Δημοκρατικῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιστημόνων, καθὼς καὶ ἄλλοι ἐπιστημονικοὶ σύλλογοι, σωματεῖα καὶ κινήσεις, εἶναι ἔκφρασις τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος, ποὺ ζωογονεῖ τὸν ἐπιστημονικὸ κόσμον τῆς χώρας μας καὶ τὸν κάνει πρόμαχον τῶν δημοκρατικῶν καὶ ἀνθρωπιστικῶν ἰδανικῶν.

Ἡ ἐπιστήμη, ποὺ σημαίνει γνώση, εἶναι ἀντίθετη σὲ κάθε μορφῆς τυραννία. Οἱ Ἕλληνες ἐπιστήμονες ἀποδείχτηκαν ἄξιοι τοῦ ὀνόματός τους, ἄξιοι τοῦ προορισμοῦ τους, ἄξιοι τοῦ ἀγωνιζόμενου ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἡ ἔκκλησις τῶν Πρυτάνεων

Σ' ἀντίθεσιν μὲ τὴν πλειοψηφία τῶν Ἑλλήνων ἐπιστημόνων, ποὺ ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς δικτατορίας μέχρι καὶ σήμερα, βρέθηκε στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν δημοκρατικῶν καὶ τῶν ἐθνικῶν ἀγώνων, ἡ ἀνώτατη ἐπιστημονικὴ ἡγεσία, ἐκτὸς ἀπὸ ἐξαιρέσεις, δὲν ἔδωσε τὸ παρὼν στὶς κρίσιμες στιγμὲς τοῦ ἔθνους. Ἀξίζει λοιπὸν νὰ χαιρετισθεῖ ἡ ἔκκλησις τῶν Πρυτάνεων καὶ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν κομμάτων, ὅπου τονίζεται, ὅτι «ἐπιβάλλεται ἄνευ οἰασδῆποτε χρονοτριβῆς νὰ ἐξέλθῃ ἡ χώρα ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδον, νὰ ἀποκατασταθῇ ὁ ἥρεμος καὶ ὁμαλὸς βίος καὶ διὰ μιᾶς διαδικασίας κατασιγάσεως τῶν παθῶν, τὰ ὅποια κοχλάζουν, νὰ διασφαλισθῇ ἡ εὐρυθμὸς λειτουργία τῶν θεσμῶν, ἀποκλειομένης οἰασδῆποτε ἀνωμάλου ἐξελίξεως».

Μπορεῖ νὰ μὴ συμφωνεῖ κανεὶς σὲ ὅλα τὰ σημεία τῆς ἔκκλησις. Ὡστόσο, τὸ βαρυσήμαντον γεγονός ἐγκεῖται στὸ ὅτι μ' αὐτὴν ἡ ἡγεσία τοῦ ἐπιστημονικοῦ μας κόσμου ἔλαβε θέσιν στὸ σημερινὸ κρίσιμο θέμα καὶ ψήφισε ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ὁμαλότητος. Βέβαια, μιὰ ἔκκλησις εἶναι κάτι πολὺ λίγο σὲ σχέση μ' αὐτὸ ποὺ ἀπαιτοῦν οἱ στιγμὲς. Εἶναι ἐν τούτοις μιὰ ἀρχή. Καὶ δημιουργεῖ ἐλπίδες, ὅτι ὁ δημοκρατικὸς ἄνεμος, ποὺ ζωογονεῖ τὸν αἰῶνα μας, θὰ εἰσχωρήσῃ καὶ στὰ ἀνώτατα πνευματικὰ ἰδρύματα τῆς πατρίδας μας, γιὰ τὸ καλὸ τῆς ἴδιας τῆς ἐπιστήμης πρώτα, ἀλλὰ καὶ τοῦ λαοῦ, τὸν ὁποῖον οἱ ἐπιστήμονες ὀφείλουν νὰ ὑπηρετοῦν.

Ἐπιστήμη: ὁ μέγας κίνδυνος καὶ ἡ μεγάλη ἐλπίδα

Συμπληρώθηκαν εἴκοσι χρόνια ἀπὸ τὴν ἔκρηξιν τῆς πρώτης ἀτομικῆς βόμβας, πάνω ἀπὸ τοὺς τραγικὰ ἀνυποψίαστους κατοίκους τῆς Χιροσίμα. Εἶναι γνωστὸ ὅτι καμιά στρατιωτικὴ ἀνάγκη δὲν ἐπέβαλε τὴν ἐξόντωση τόσων χιλιάδων ἀνθρώπων ὑπάρξεων. Μὲ τὴν πρώτη ἀτομικὴ βόμβα ἐγκαινιάστηκε ἡ ἀτο-

μικὴ διπλωματία, ποὺ πρὶν ἀκόμα λήξει ὁ δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος, καθόριζε τὸ νέο της στόχο.

Ἡ λάμψη τῆς Χιροσίμα πρόβαλε σ' ὅλο της τὸ μέγεθος καὶ φώτισε τὴν τραγικότερη ἀντινομία τῆς ἐποχῆς μας: Τὸ ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔγινε κύριος ἀσύλληπτων φυσικῶν δυνάμεων, ποὺ μποροῦν νὰ μετατρέψουν σὲ παράδεισο τὴ γῆ, κι ὅτι, ὡστόσο, εἶναι ἀκόμα ἀδύνατος μπροστὰ σ' αὐτὲς τὶς δυνάμεις ποὺ μποροῦν τελικὰ νὰ σημάνουν τὴν ἐξόντωσή του.

Ἐν τούτοις, ἡ ἀντινομία αὕτῃ δὲν εἶναι κατάσταση ἀκατανόητη, ἀνεξέλεκτη καὶ ἀνελέητη μοίρα. Μέρα μὲ τὴ μέρα ἡ ἀνθρωπότητα συνειδητοποιεῖ, ὅτι αὐτὸ ποὺ μετατρέπει τὴν ἐπιστήμη καὶ τὴν τεχνικὴ σὲ στοιχεῖο «δαιμονικὸν» εἶναι ἡ ἰδιοποίησή τους ἀπὸ τὸ διεθνὴ ἱμπεριαλισμὸ καὶ ἡ μετατροπὴ τους σὲ πηγὲς κέρδους καὶ σὲ ὄργανα ὑποδούλωσης τῆς ἀνθρωπότητας.

Ἡ ἐπέτειος τῆς Χιροσίμα ξαναθυμίζει τὸ ἀπάνθρωπο πρόσωπο τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ, στὴν ἀνθρωπότητα ποὺ ζεῖ ἀκόμα μέσα στὴν ἀβεβαιότητα καὶ στὸ ἄγχος. Ταυτόχρονα, φωτίζει πιὸ καθαρὰ τὴν πορεία ποὺ πρέπει νὰ ἐπιβάλλουν οἱ λαοὶ μὲ τοὺς ἀγῶνες τους καὶ ποὺ θὰ εἶναι ἡ ἀπόκρουση τῶν ἱμπεριαλιστικῶν τυχοδιωκτισμῶν, ἡ κατάργηση τῶν πολέμων καὶ τελικὰ ἡ ἐξαφάνιση τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ καὶ ἡ ἐδραίωση πραγματικὰ ἀνθρώπινων σχέσεων ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους.

Οἱ ἐπιστήμονες, οἱ σύγχρονοι Προμηθεῖς, ποὺ μὲ τὸ ἔργο τους μποροῦν νὰ φωτίσουν, ἀλλὰ καὶ νὰ κάψουν τὸν κόσμο, ἔχουν καθήκον νὰ βρεθοῦν στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν ἀγῶνων γιὰ τὴ μετατροπὴ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνικῆς σὲ ἀγαθοποιὸ δύναμη, ὥστε νὰ πραγματοποιηθεῖ ἐπιτέλους ὁ προαιώνιος πόθος τῶν ἀνθρώπων γιὰ εἰρήνη καὶ εὐτυχία.

Τὸ πρόβλημα τοῦ σταριόυ

Τὸ ἐλληνικὸ δημόσιο ἔχει στὶς ἀποθῆκες του 500.000 τόννους στάρι πλεόνασμα ἀπὸ τὴν περσινὴ ἐσοδεῖα. Φέτος, ἀναμένεται ὅτι τὸ πλεόνασμα αὐτὸ θὰ διπλασιαστεῖ. Στὶς ἀποθῆκες ἡ φθορὰ εἶναι πολὺ μεγάλη καὶ παράλληλα δημιουργεῖται πρόβλημα ἀποθηκευτικῶν χώρων. Ἡ μόνη λύση εἶναι ἡ ἐξαγωγή τῶν πλεονασμάτων αὐτῶν. Δυστυχῶς, οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν τὴν ἐπιτρέπουν, μὲ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι «ἀπαγορεύονται αἱ ἐξαγωγαὶ γεωργικῶν προϊόντων ἐκ μέρους τῶν χωρῶν αἱ ὁποῖαι τυγχάνουν τοῦ εὐεργετήματος(;) τοῦ δανεισμοῦ γεωργικῶν προϊόντων ἐκ μέρους τῶν ΗΠΑ». Ἔτσι, οἱ Ἀμερικανοὶ μᾶς ἀναγκάζουν νὰ ἀγοράζουμε τὰ γεωργικά τους πλεονάσματα (μὲ πληρωμὴ σὲ ἐλεύθερο πιὰ συνάλλαγμα), ἀλλὰ δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ πουλήσουμε τὰ δικά μας! Καὶ ὁμως, ἡ Τουρκία ἀγνόησε παρόμοιες ἀπαγορεύσεις. Φυσικά, ὅπως εἶναι σήμερα διαμορφωμένη ἡ κατάσταση στὴν Ἑλλάδα, θὰ ἦταν ἀστεῖο νὰ ἀξιῶνουμε ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴ κυβέρνησι (ποὺ δὲν ὑπάρχει) νὰ φροντίσει γιὰ τὴν ὑπεράσπιση στοιχειωδῶν ἐλληνικῶν συμφερόντων.